

ה"ת 64025/03/23 - סילביה מלכה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום באשקלון

ה"ת 64025-03-23 שושן נ' מדינת ישראל

בפני מבקשים נגד משיבים
כבוד השופטת מירב עמר כהן
סילביה מלכה - באמצעות עו"ד אדם אביסר
מדינת ישראל - באמצעות עו"ד ילנה אוליס

החלטה

בפני בקשה להחזרת תפוס, רכב מסוג BMW מ.ר: 281-64-803 בבעלות המבקשת (להלן: "הרכב").

ביום 28/3/23 הגישה המבקשת בקשה להשבת התפוס תוך שצוין בבקשה כי המבקשת מסרה את רכבה לבנה עומרי בן שושן לשימושו ללא שנתנה היתר לבצע בו עבירה ובוודאי שלא ידעה כי יש כוונה להשתמש ברכב לצורך ביצוע העבירה.

בתאריך 31/3/23 הוגשה תגובה לבקשה לפיה מתנהלת חקירה בתחנת קריית גת של תקיפה ופציעה על ידי שניים או יותר, חבלה חמורה. כעולה מהתגובה, ברכב הגיעו 3 חשודים למקום עסק בו בוצעה התקיפה, מהם שניים הם בניה של המבקשת, באמצעות הרכב. עוד נטען בתגובה כי ביום 15/2/23 נרשם דו"ח על שמו של המשיב כמי שנהג ברכב הנ"ל תחת השפעה והדבר מצביע כי בנה של המבקשת עושה שימוש ברכבה. עוד נטען בתגובה כי הרכב הוא גם מוצג בתיק שכן נמצאו בו כתמי דם של שני חשודים בתיק.

נקבע דיון בבקשה ליום 13/4/23.

טיעוני הצדדים:

ב"כ המבקשת טען כי מדובר ברכב חדש שעלותו היא 320 אלף ₪ כאשר 300 אלף הם במימון. כן חזר וטען כי המבקשת מסרה את הרכב לשימושו של בנה אך לא יכולה הייתה לצפות כי יעשה בו דבר עבירה. ב"כ המבקשת הפנה למבחן "האלמלא" האם הרכב קשור לעבירה. הם הגיעו למקום עם הרכב ונמלטו מהמקום עם הרכב לאחר שאחד החשודים נפצע ברגלו. מדובר ברכב חדש שכל חלומה של המבקשת היה לרכוש אותו, המבקשת היא אם חד הורית ל-4 ילדים. באשר לחלופת תפיסה הוצע 10% בגלל שמדובר בסכום לא מבוטל. כן ביקש את התחשבות בית המשפט בשל כך שהמבקשת מסיעה את נכדה שהנו בעל צרכים מיוחדים.

ב"כ המשיבה ציינה כי מטיעוניה של ב"כ המבקשת עלה כי אין חולק כי הרכב היה בשימושו של בנה של המבקשת. ציינה כי נתנה החלטה על קיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות בכתב האישום. לגבי מבחן "האלמלא" ציינה כי הוא מתקיים. הנאשמים הגיעו עם הרכב למקום האירוע, ירדו ממנו ואז שבו אליו כדי להימלט ותוך כדי כך היו

מעורבים בתאונת דרכים. הפנתה לכללים של חלופת תפיסה אשר נקבעו בפסיקה המדברים על 30% מערך הרכב.

דין והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית היא סעיף 39 **לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש]**, התשכ"ט - 1969.

האם קיימת זיקה בין הרכב לעבירה והאם קיים פוטנציאל חילוט?

ב"כ המבקשת טען כי "מבחן האלמלא" אשר קבע כב' השופט עמית אינו מתקיים בנסיבות המקרה דנן. ואולם, בבש"פ 7992/22 **עדנאן נורי נ' מדינת ישראל** (החלטה פורסמה 1.3.23) נדונה טענה דומה ביחס לעבירה של חבלה בכוונה מחמירה והשימוש ברכב ובית המשפט העליון, כב' השופט עמית דחה את הטענה (ראה סעיף 17 להחלטה)

עוד בהחלטה הנ"ל, בית המשפט מציין כי מבחן האלמלא נושא תתי מבחנים אשר כולם נועדו לבחון את הזיקה המהותית שבין ביצוע העבירה לבין הרכב מושא בקשת החילוט. קרי, האם הרכב נמצא שם באופן שולי או כחלק אינהרנטי מביצוע העבירה.

באותה החלטה נקבע כי הרכב שימש חלק מהשתלשלות האירוע, שימש להגעה למקום ביצוע העבירה, להימלטות ממקום ביצוע העבירה ונזכר בכתב האישום:

"במקרה דנן, הרכב נכלל בהשתלשלות העובדתית, במובן זה ששימש את העורר להגעה אל המקום וממנו כן ש"נכח" בזירה בעת העבירה. הרכב סייע לעורר במעשה העבירה ונוכחותו בזירה לא הייתה מקרית ואגבית בלבד. בכתב האישום נכללו מספר התייחסויות מפורשות לרכב, ובידי המשיבה ראיות הנוגעות לכך, לרבות הודעתו של מוסעב ותיעוד ממצלמות האבטחה במקום, שברכב נעשה שימוש לצורך הגעה למקום ולצורך מילוט; שהשימוש ברכב נעשה מתוך תכנון, לכל הפחות בסמוך לביצוע עבירת החבלה, שכן העורר הורה למוסעב להכין את הרכב לקראת מילוט; שהעורר ברח לרכב בריצה לאחר שחבל במתלונן; ושהעורר ומוסעב נמלטו באמצעות הרכב, תוך שהעורר משליך את להב הסכין במהלך הנסיעה. לטעמי, כל אלה מקימים זיקה מהותית בין הרכב לבין העבירה ובהינתן חומרתה היתרה של העבירה, יש במקרה דנן פוטנציאל לחילוט הרכב, וקמה למשיבה סמכות להמשיך ולהחזיק בו עד להכרעה בתיק העיקרי."

ומן התם להכא, בתאריך 2/4/23 הוגש כתב אישום המייחס לעומרי בן דוד שושן, אביאל בן דוד שושן וכן שלום שי בן אלחנן כהן (שני בניה של המבקשת ואדם נוסף) עבירות של תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר, ולעומרי בן שושן הנאשם 1 עבירה נוספת של איומים.

כעולה מכתב האישום השלושה הגיעו ברכב מושא הבקשה למתחם בתי עסק, עטו על פניהם את הקפוצ'ון של חולצתם ועלו לבית העסק "אמריקן בורגר". בעל העסק (המכונה "יניב") בראותו את הנאשמים הוציא מאזור חלציו סכין ופתח את להבה ואז החלו הנאשמים בברחה מבית העסק כשיניב אחריהם. הנאשמים זרקו אבנים גדולות על יניב וכן תקפו אותו באגרופים ואף יניב תקף באגרופים. לאחר מכן, נאשם 1 (עומרי בן שושן) נדקר ברגלו על ידי יניב.

הנאשמים נכנסו לרכב ונסעו מהמקום. נאשם 1 בעודו יוצא מן המקום התנגש מלפנים ברכב אחר שהיה במקום.

באשר לקיומן של ראיות לכאורה - נתנה החלטה כי קיימות ראיות לכאורה ביחס למשיבים והם נעצרו עד החלטה

אחרת, עד לקבלת תסקיר שירות מבחן בעניינם. (מפנה להחלטה במ"ת 1198-04-23 סעיף 38 להחלטה מיום 13/4/23).

עולה מכתב האישום כי המשיבים הגיעו למקום ביצוע העבירה באמצעות הרכב וכן נמלטו ממקום ביצוע העבירה באמצעות הרכב כך שהרכב נכלל מניה וביה בהתנהלות העבריינית הקשורה בביצוע העבירה. יש התייחסות בכתב האישום לרכב ולפיכך יש לקבוע כי קיימת זיקה מהותית בין הרכב לביצוע העבירה ובמקרה דנן קיים פוטנציאל לחילוט הרכב.

זיקה לרכב -

הווי ידוע כי חילוט הוא רכיב עונשי נוסף במסגרת ההליך הפלילי. לכן, חייבת להיות קורלציה בין מבצעי העבירה לבין הרכוש שנתפס ושבעניינו מבוקש החילוט.

המבקשת טוענת כי היא הבעלים הרשום של הרכב אך לא הוצגה כל ראיה ביחס לשימושה הלכה למעשה ברכב, מלבד היותה רשומה כבעלים פורמאלי.

רישום הבעלות במשרד הרישוי אינו חזות הכל, שכן רישום כאמור אינו קונסטטטיבי אלא דקלרטיבי (ראו: רע"א 5379/95 סער נ' בנק דיסקונט, פד"י נא 4, 464; ע"א 1680/03 לוי נ' בר כל, פד"י נח 6, 941).

עוד יוער כי בדבריה של המבקשת עצמה בדיון בפניי (מפנה לפרוט' עמ' 2 ש' 23) ציינה כי רכשה את הרכב עבור בנה: "בגלל שהבן שלי בשנת 2018 עבר תקופה קשה אני קניתי לו את זה בתשלומים". בחקירת המבקשת מיום 22.3.23 נשאלה: "מי משתמש ברכב בדרך כלל? והשיבה: "אני ועומרי". (הודעה מיום 22.3.23 שעה 14:46). מן המקובץ עולה כי הרכב נקנה עבור בנה עמרי ונמצא בשימוש.

בנוסף, ביום 15/2/23 זמן קצר עובר למועד ביצוע העבירה נתפס בנה של המבקשת (עומרי בן שושן), הוא אחד הנאשמים במסגרת כתב האישום הנוכחי, ברכב כשהוא נוהג תחת השפעת אלכוהול. הבן עומרי הוא שנהג ברכב הן בהגעת הנאשמים למקום והן במהלך הימלטותם מן המקום, ע"פ המתואר בכתב האישום. לפיכך, קיימת אינדיקציה לכך שהרכב מצוי בהחזקתו ובשימוש של בנה של המבקשת- עומרי. בפסיקה נקבע כי כאשר ישנה זיקה לרכב ישנו פוטנציאל לחילוט. (ראו והשוו: בש"פ 5769/12 מזרחי נ' מ"י החלטה פורסמה ביום 20.8.12).

חלופת תפיסה:

הקביעה כי במקרה הנוכחי קיים פוטנציאל לחילוט הרכב איננה בבחינת סוף פסוק וכי שומה על בית המשפט לבחון האם ניתן להשיג את מטרת התפיסה באמצעים חלופיים שמחד יבטיחו את מטרת התפיסה (החילוט העתידי) ומאידך פגיעתם בקניין הנאשם, אשר טרם הוכחה אשמתו, תהא מצומצמת ככל הניתן.

בית המשפט העליון קבע ביחס לחלופה תפיסתית את האפשרות להורות על החזרת תפוס תחת החזקתו לתקופה ארוכה עד תום הליך החקירה ועד תום ההליך הפלילי, זאת בין היתר לאור ירידת ערך התפוס במשך תקופת התפיסה.

בבש"פ 3616/11 חגי זגורי נ' מדינת ישראל קבע בית המשפט העליון את סכום הפיקדון הנדרש כתנאי לשחרור ואמד

אותו על שווי של 30% מערך הרכב, זאת לצד תנאים נוספים ובתוכם איסור דיספוזיציה וביטוח לטובת המדינה.

עם זאת ישנו שיקול דעת לביהמ"ש בהתקיים נסיבות כאלה ואחרות לסטות מן הכללים שעה שהדבר נדרש בשים לב למקרה הספציפי העומד בפניו (ראו החלטה 63690-01-22 מתאריך 14/3/22 שבה הופחת סכום ההפקדה עקב התחשבות בחובות כספיים, החלטה אושרה בע"ח 28782-04-22 מיום 24/4/22).

נוכח דברי המבקשת באשר לנשיאה בעול התשלומים כאשר שני בניה מצויים במעצר והיות הרכב במימון (300 אלף מתוך 320 אלף) והיותה אם חד הורית, מצאתי להקל בסכום ההפקדה.

לפיכך, מורה על שחרור הרכב מושא הבקשה בכפוף לתנאים של הפקדה בסכום של 20% מערך הרכב ע"פ המחירון, רישום צו איסור דיספוזיציה וביטוח לטובת המדינה.

תיק החקירה יוחזר לידי המשיבה באמצעות מזכירות בית המשפט.

ניתנה היום, כ"ה ניסן תשפ"ג, 16 אפריל 2023, בהעדר
הצדדים.